O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAVOIY DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

«TASDIQLAYMAN»
Navoiy davlat pedagogika instituti rektori
__________ M.B.Kalonov
2024 yil "09" 09

Ro'yxatga olindi: 2024/PSX 1210.
2024 yil "09.09"

UMUMIY PSIXOLOGIYA

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000 – Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110100 –Pedagogika

Navoiy 2024

Сканировано с CamScanner

Fan/modul kodi PSY11210		O'quv yili 2024-2025	Semestr 1-2	Kreditlar 6-4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/qozoq		Haftadagi dars soatlari 4-4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Umumiy psixologiya	120		180	300

2\. **I. Fanning mazmuni**

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda umumiy psixologiya fani, psixika, shaxs, faoliyat, muloqot, bilish jarayonlari, irodaviy sifatlar, hissiy holatlar, individual-xususiyatlarga doir bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdir, hamda bo'lajak pedagog mutaxassislar tamonidan psixik taraqqiyot qonuniyatlari, davrlari, mexanizmlari, omillari va shart-sharoitlari haqidagi zamonaviy ilmiy bilimning o'zgartirilishini tashkil etishdir.

Fanning vazifasi – talabalarga umumiy psixologiyaning mohiyati, psixika va ong tushunchalari, psixik jarayonlar, holatlar, xususiyatlar, psixik rivojlanish va uning o'ziga xos xususiyatlari, yosh davrlari tasnifi, psixik taraqqiyotning turli bosqichlari uchun xos psixofiziologik va psixologik xususiyatlar haqidagi bilimlar bilan qurollantirishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Psixologiya fanining predmeti, rivojlanish tarixi, sohalari va tadqiqot metodlari.

Umumiy psixologiyaning predmeti, vazifalari. Psixologiya tabiiy va ijtimoiy ilmiy fan sifatida. Psixologiya fanining predmeti haqidagi tasavvurlar taraqqiyotining asosiy bosqichlari. Psixologiyaning falsafa doirasidagi taraqqiyoti. Psixologiya va ilmiy-texnik taraqqiyot. Psixologiyaning asosiy muammolari. Pedagog faoliyatida psixologiyaning yetakchi ahamiyatga ega yekanligi. Psixologiyasining tuzilishi, psixologiya sohalari psixologiyaning fanlar tizimida tutgan o'rni. Psixologiya fanining taraqqiyoti tarixi. Psixologik bilimlarning rivojlanish bosqichlari. Psixologiya fanining yirik ilmiy yo'nalishlari va maktablari (biologik, yevolyutsion, genetik, bixeviorizm, kognitiv, ijtimoiy-madaniy). O'zbekistonda psixologiya fanining rivojlanish tarixi. Zamonaviy psixologik tadqiqotlarning ustuvor yo'nalishlari, ularda to'plangan bilimlarning amaliyotda qo'llanishi.

Psixologiya sohasida ilmiy-tekshirish olib borishning o'ziga xosligi. Psixologik tadqiqot metodlari: kuzatish, yeksperiment, psixofiziologik metodlar, clinik metodlar, differensial metod, suhbat va so'rov, test, korrelyatsiya, modellashtirish, faoliyat natijasini o'rganish. Psixologiyada ilmiy tekshirish olib borishda zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanish.

2-mavzu. Xulq-atvorning psixofiziologik asosi.

Сканировано с CamScanner

Xulq-atvorning psixofiziologik asosi (Nerv tizimi. Neyronlar. Akson. Dendrit. Miya. Yendokrin tizim. Genetika.) Yendokrin tizimning inson organizmi va xulq atvoridagi ahamiyati. Psixik xususiyat va holatlarning neyropsixologik asoslari. Yegizaklar usuli, gen va atrof-muhit bir-biriga ta'siri. Irsiyat. Bixevioral genetika. Psixik faoliyatning jinsga oid xususiyatlari. Xulq-atvorning psixofiziologik asosi bo'yicha qisqacha xulosa va amaliy tavsiyalar.

3-mavzu. Ong taraqqiyoti va ongsizlik.

Filogenez va ontogenez haqida tushuncha. Psixikaning sensor, perseptiv bosqichlari. Instinktlar. Instinkt tushunchasining mazmuni. Instinktlarning klassifikatsiyasi. Hayvonlarning individual va intellektual xatti-harakat shakllari. Ongning paydo bo'lishi va uning taraqqiyoti. Onglilik va ongsizlik. Muhit psixik faoliyat va taraqqiyot omili sifatida. Anglanmagan psixik jarayonlar.

4-mavzu. Diqqat va Sezgi.

Diqqat haqida tushuncha. Diqqatning nerv-fiziologik asoslari. Diqqat turlari, ixtiyorsiz diqqat, ixtiyoriy diqqat, ixtiyoriydan so'nggi diqqat. Diqqatning xususiyatlari, diqqat kuchi va bo'linishi, diqqat ko'lami, diqqat taqsimlanishi, shaxsda diqqat rivojlanishi. Diqqatning psixologik asosi haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

Sezgilar haqida umumiy tushuncha. Sezgilarning nerv-fiziologik asoslari. Sezgilarning tasnifi, sezgilarning turlari, sezgi sohasidagi qonuniyatlar. Sezgi va sezuvchanlikning psixologik asosi haqida qisqacha xulosa.

5-mavzu. Idrok va xayol

Idrok haqida tushuncha. Idrokning nerv-fiziologik asoslari, xususiyatlari va qonuniyatlari. Idrokda obekt va fon, appersepsiya, idrokning konstantligi. Idrokda illyuziya va gallyutsinatsiya. Vaqt, harakat va fazoni idrok qilish. Idrokning psixologik asosi haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

Xayol haqida tushuncha. Xayol jarayonlari. Xayol turlari, tasavvur xayoli, ijodiy xayol, ixtiyorsiz va ixtiyoriy xayol, orzu, tush ko'rish va shirin xayol. Xayol sifatlari, xayolning kengligi va torligi, xayolning chuqurligi va realligi, xayolning mazmundorligi va kuchi, fantaziya. Xayolning rivojlanishi. Xayol bo'yicha qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

6-mavzu. Xotira.

Xotira haqida tushuncha. Xotiraning nerv-fiziologik asosi. Xotira nazariyalari. Xotira turlari, faoliyatga ko'ra xotira turlari, maqsadiga ko'ra xotira turlari, muddatiga ko'ra xotira turlari. Xotira jarayonlari, esda olib qolish, esga tushirish, esda saqlash, unutish. Xotirani o'rganish metodlari. Xotiraning psixologik asosi haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

7-mavzu. Tafakkur.

Tafakkur haqida tushuncha. Tafakkur va hissiy bilish. Tafakkur operatsiyalari, tafakkur shakllari, turlari. Tafakkur borasidagi psixologik nazariyalar. Muammoli vaziyat va uni hal qilish metodlari. Tafakkurning psixologik asosi haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

8-mavzu. Intellekt va kreativlik.

Intellekt va kreativlik haqida tushuncha. Intellekt va kreativlik nazariyalari. Intellekt sohasida psixologik differensiatsiya – irsiyat, jins, madaniyat, muhit. Intellektni o'lchash metod va metodikalari. Intellekt sohasidagi buzilishlar. Intellekt va kreativlikning psixologik asosi haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

9-mavzu. Shaxs

Shaxs haqida tushuncha. Shaxsning rivojlanishi. Shaxsning ximoyalanish mexanizmlari. ta'sir yetuvchi omillar. Shaxs psixologik strukturasi. Shaxs nazariyalari (G.Ayzenk, Z.Freyd, K.Rodjers, A Maslou). Xarakter xaqida tushuncha. Shaxsning o'zini o'zi baholashi. Shaxsning o'zini o'zi nazorat qilishi va boshqarishi. Shaxsni o'rganish metodlari Kuzatish, proyyektiv texnikalar, so'rovnomalar va amaliy testlar.

10-mavzu. Faoliyat va motivatsiya.

Faoliyat haqida tushuncha. Faoliyatning tuzilish., turlari. Motiv va motivatsiya. Motivlarning turlari. Motivatsiya nazariyalari (A.Maslou, A.Adler, Z.Freyd). Motivatsion sohani tekshirish metodlari. Motivatsiyaning psixologik asosi haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

11-mavzu. Muloqot psixologiyasi

Muloqot va nutq haqida tushuncha, muloqot turlari. Muloqotning inson filogenetik va ontogenetik rivojlanishidagi ahamiyati. Muloqot vazifalari. Muloqotning verbal va noverbal vositalari, muloqot shaxslararo o'zaro ta'sir etish sifatida, muloqot insonlarning bir-birini tushunishi, muloqot texnikasi va usullari. Muloqotning ijtimoiy-psixologik jihatlari haqida tushuncha. Shaxslararo munosabatlar va ularda muloqotning o'rni. Muloqot tomonlari, muloqotning kommunikativ tomoni, muloqotning interaktiv tomoni, muloqotning perseptiv tomoni, emotsional va ijtimoiy intellekt, ijtimoiy psixologik trening haqida tasavvur hosil qilish. Muloqotning psixologik asosi haqida qisqacha xulosa. Nizo haqida tushuncha. Nizoning turlari. Amaliy tavsiyalar.

12-mavzu. Shaxsning hissiy va irodaviy sohasi.

Emotsiya haqida tushuncha. Hissiy holatlarning nerv-fiziologik asoslari. Insoniy emotsiyalar va hayvonlardagi emotsiyalar. Emotsiya nazariyalari (Djeyms-Lang, Kennon-Bard, S.Shaxter, D.Zinger) Qarama-qarshi yemostiyalar nazariyasi (R.Salomon bo'yicha). Hissiy holatlarning ifodalanishi, hislarni kechirish shakllari. Yuksak hislar. Emotsiyalar va hissiyot haqida tushuncha. Emotsional holatlarning turlari. Hissiy holatlarning ifodalanishi, hislarni kechirish shakllari. Hissiy ton, affekt, stress. Yuksak hislar: praksik hislar, axloqiy hislar, estetik hislar, intellektual hislar. Ijtimoiy xulq-atvor xususiyatlari.

Iroda haqida tushuncha. Irodaviy faoliyatning umumiy xususiyatlari. Iroda borasidagi nazariyalar. Irodaviy akt va uning tuzilishi. Irodaviy harakatlar va uni boshqarish. Shaxsning irodaviy sifatlari. Irodaning individual xususiyatlari. Irodani tarbiyalash psixologik asosi haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

13-mavzu. Temperament.

Сканировано с CamScanner

Temperament haqida tushuncha, temperament tiplari, temperamentning klassik nazariyalari,temperament xususiyatlari, temperamentni tarbiyalash haqida ilmiy bilimlarni shakllantirish. Individuallik xususiyatlari differenstial psixologiyaning predmeti sifatida. Inson shaxsi va individuallik xususiyatlari. Individuallik xususiyatlari klassifikastiyasi va ularning shaxs xulq-atvori regulyastiyasidagi o'rni. Temperament. ONF tiplari xususida I.P.Pavlov nazariyasi, temperament haqida hozirgi zamon nazariyalari. Temperamentning evolyutsion jarayonga moslashish imkoniyatlari.

14-mavzu. Xarakter.

Xarakter haqida tushuncha, xarakter tuzilishi va xususiyatlari,xarakter tipologiyasi, xarakterning shakllanishi, xarakterning ifodali belgilari haqida tushuncha va ilmiy tasavvurlar hosil qilish. Xarakter shakllanishi. Xarakter aksentuatsiyasi. Jinsiy dimorfizm va individning psixologik tavsifi.

15- mavzu. Qobiliyat va iqtidor

Qobiliyatlar haqida tushuncha, qobiliyatlarning sifat va miqdor tavsifi, qobiliyatlarning tuzilishi.qobiliyat turlari, qobiliyat va irsiyat, qobiliyatlarning rivojlanishi haqi da ilmiy bilimlarni shakllantirish. Layoqat va qobiliyat. Qobiliyatlar tuzilishi, turlari. Talantning paydo bo'lishi va tuzilishi. Shaxs rivojlanishining individuallik xususiyatlari va ularning roli haqida qisqacha xulosa. Amaliy tavsiyalar.

16-mavzu. Yosh va pedagogik psixologiya fanining tadqiqot sohasi va muammolari. Psixik rivojlanish va uni davrlashtirish muammosi.

Yosh va pedagogik psixologiya fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Yosh va pedagogik psixologiya faniga oid ilmiy bilimlarning vujudga kelish tarixi, fanning asosiy sohalari, yosh va pedagogik psixologiya fanining boshqa fanlar bilan aloqasi Yosh va pedagogik psixologiyaning o'qituvchi faoliyatida tutgan o'rni, yosh va pedagogik psixologiya fanining tadqiqot metodlari haqida tushuncha va ilmiy tasavvurlar hosil qilish. Psixik rivojlanish haqida tushuncha, uning o'ziga xos xususiyatlari. Rivojlanishni davrlashtirish muammosi psixik rivojlanish va ta'lim o'rtasidagi o'zaro munosabat. Turli yosh davrlarda yetakchi faoliyat turlari.

17-mavzu. Ontogenezning ilk bosqichlarida insonning psixik rivojlanishiga xos xususiyatlar.

Perinatal davrining o'ziga hos hususiyatlari, chaqaloqlik davrida psixofiziologik rivojlanishga xos xususiyatlar haqida umumiy tushuncha, tug'ilish davri inqirozi, go'daklik davrining o'ziga hos psixologik hususiyatlari, ilk bolalik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari, ilk bolalik davrida o'z-o'zini anglashning rivojlanishi va 3 yoshlilar inqirozi haqidagi nazariy bilimlarni tarkib toptirish.

18-mavzu. Maktabgacha yosh davrida psixik rivojlanish xususiyatlari

Maktabgacha yosh davrida psixofiziologik taraqqiyotning umumiy tavsifi, o'yin - maktabgacha yoshdagi bolaning yetakchi faoliyati sifatida, maktabgacha yosh davrida bilish jarayonlari va nutqning rivojlanishiga xos xususiyatlar, maktabgacha yosh davrida yemotsional-irodaviy sifatlarning rivojlanish xususiyatlari. Yosh davrida motivatsion sohadagi o'zgarishlar, 7 yoshlilar inqirozi, uning sabablari va alomatlari, maktabga psixologik tayyorlik muammosi haqida tushuncha va ilmiy tasavvurlar hosil qilish.

19-mavzu. Kichik maktab yoshi davrida psixik rivojlanish xususiyatlar

Kichik maktab yoshi davrida psixik rivojlanishning umumiy tavsifi, kichik maktab yoshidagi bolaning maktabga moslashishi muammosi, kichik maktab yoshi davrida motivatsion sohadagi rivojlanish xususiyatlari (o'quv faoliyati, shaxslararo munosabatlarning motivatsion asoslari), kichik maktab yoshi davrida bolaning o'zi haqidagi tasavvurlari va xulq-atvori, kichik maktab yoshida bola shaxsining rivojlanish xususiyatlari haqida ilmiy bilimlarni shakllantirish.

20-mavzu. O'smirlik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari

O'smirlik davridagi psixik rivojlanishning umumiy tavsifi, o'smirlik davri inqirozi va uning psixologik, psixofiziologik sabablari, bu davrda intellektual va yemotsional rivojlanish xususiyatlari, o'smirlik davrida motivatsion sohadagi rivojlanish xususiyatlari (tengdoshlar bilan muloqot qilish motivatsiyasi, o'quv faoliyati motivatsiyasi, jinoiy xulq-atvor motivlari), o'smirlik davrida shaxsning rivojlanish xususiyatlari, o'smirlik davrida o'z-o'ziga baho berish tizimining rivojlanishi muammosi borasidagi tasavvurlarni hosil qilish.

21-mavzu. Ilk o'spirinlik va yoshlik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari

Ilk o'spirinlik davriga umumiy tavsif, ilk o'spirinlik davrida intellektual va emotsional rivojlanish xususiyatlari, ilk o'spirinlik davrida do'stlashish muammosining psixologik xususiyatlari, ilk o'spirinlik davrida muhabbat, ilk o'spirinlik davrida o'zini-o'zi anglashning rivojlanishi, ilk o'spirinlik davrida o'quv-kasbiy faoliyatning yetakchi faoliyatga aylanishi va kasb tanlash muammosi, ilk o'spirinlikda kasbga yo'naltirishning psixologik muammolari haqida ilmiy bilimlarni shakllantirish. Yoshlik davri va uning o'ziga xos xususiyatlari, o'z-o'zini anglash, kasbiy anglanganlik.

22-mavzu. Yetuklik va keksalik davrining psixologik xususiyatlari

Yetuklik davrining birinchi bosqichidagi shaxsning psixologik xususiyatlari, yyetuklik davrining ikkinchi bosqichidagi shaxsning psixologik xususiyatlari. Yetuklik davrining ijtimoiy-psixologik jihatlari.

23-mavzu. Gerontopsixologiya

Gerontopsixologiya - keksalik psixologiyasi haqida umumiy tushuncha. Psixolog olimlarning keksayish davri haqidagi falsafiy fikrlari. Keksalik davrining o'ziga xos xususiyatlari. Biologik keksayish davridagi shaxs psixologiyasi. Keksalik davridagi shaxsning psixologik hususiyatlari. Uzoq umr ko'ruvchilarning psixologik hususiyatlari.

24-mavzu. Ta'lim va tarbiya psixologiya.

Ta'limning yosh va pedagogik psixologiya fanida tutgan o'rni, ta'lim va aqliy taraqqiyot, o'qish faoliyati va uning turlari, ta'lim va bilimlarni o'zlashtirishni boshqarish muammolari hamda imkoniyatlari, aqliy harakatlarni bosqichma-bosqich tarkib toptirishning mohiyati, muammoli ta'limning moyiyati, pedagogik baho va uning turlari, ta'lim

Сканировано с CamS

texnologiyalarining psixologik xususiyatlari haqida ilmiy bilimlarni shakllantirish.

Tarbiya jarayonining psixlogik mohiyati, tarbiya metodlari va turlari, bolalar jamoasi va uning tarbiyaviy imkoniyatlari, tarbiyasi "qiyin" va o'zlashtirish qiyin o'quvchilar bilan ishlash metodlari, ilmiy dunyoqarash va barqaror e'tiqodni shakllantirish metodlari, ideal, jinsiy tarbiyalash, mehnatning tarbiyaviy ta'siri o'z-o'zini tarbiyalashning metod va shakllari, tarbiyaning psixologik mexanizmlari, milliy ong va milliy g'ururni tarbiyalashning psixologik asoslari muammosi yuzasidan tasavvurlarni shakllantirish.

25-mavzu. Oila psixologiyasi

Oila kichik guruh sifatida. Oiladagi shaxslararo munosabatlarning tizimiga xos umumiy xususiyatlar. Yoshlarning oilaviy hayotga tayyorlik muammosi. Nikoh va oila haqidagi tasavvurlar. Oilaviy tarbiya uslublari. Oilaviy shaxslararo munosabatlarning mummolari, oilaviy nizolar.

26-mavzu. Shaxs ijtimoiylashuvi va ijtimoiy hulq-atvor.

Shaxs ijtimoiylashuvi va bosqichlari. Ijtimoiy institut inson faoliyatining muhim sohalarini tartibga soluvchi obekt sifatida. Shaxs ijtimoiylashuvida ijtimoiy status va ijtimoiy hulq-atvorni o'rni. Ijtimoiy ustanovka haqida tushuncha.

27-mavzu. Kichik guruhlar psixologiyasi.

Kichik guruhlar psixologiyasi. Kichik guruxlardagi muammolar. Kichik guruhlarning klassifikatsiyasi. Kichik guruhlardagi dinamik jarayonlar.

28-mavzu. Katta guruhlar psixologiyasi.

Katta guruhlar psixologiyasiga xos umumiy xususiyatlar. Etnik guruhlar psixologiyasi. Katta guruhlarni ilmiy tadqiq qilishning metodologik muammolari.

29-mavzu. Boshqaruvning pedagogik-psixologik xususiyatlari.

Pedagogik faoliyatning psixologik xususiyatlari, pedagogning o'z-o'ziga talab qo'yishi muammosi, o'qituvchining kasbiy moslashishi muammosi, jamiyatda o'qituvchining tutgan o'rni va uning vazifalari, o'qituvchi shaxsiga qo'yiladigan talablar, o'qituvchining kasbiga xos xislatlari, o'qituvchi o'quvchilarning hayoti va faoliyati tashkilotchisi yekanligi, o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi o'zaro munosabatlar, pedagogik muloqot va uning o'ziga xos xususiyatlari,pedagogik qobiliyatlarning turlari, pedagog o'z ilmiy, o'quv-uslubiy salohiyatini oshirishining psixologik muammolari haqida tushuncha va ilmiy tasavvurlar hosil qilish.

30-mavzu. Pedagogik qobiliyatlar.

Pedagogik qobiliyatlar haqida tushuncha, pedagogik qobiliyatlarning turlari: didaktik qobiliyatlar, akademik, perseptiv, kommunikativ, nutq qobiliyati, tashkilotchilik, avtoritar,pedagogik hayol,diqqatni taqsimlay olish qobiliyati , pedagog o'z ilmiy, o'quv-uslubiy salohiyatini oshirishining psixologik muammolari haqida fikr almashish.

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Seminar mashg'ulotlarining taxminiy tavsiya yetiladigan mavzulari mazmuni:

1.Psixologiya fanining prodmeti va rivojlanish tarixi. Psixologiyaning tadqiqot metodlari va tarmoqlari
2. Xulq-atvorning psixofiziologik asosi
3. Ong taraqqiyoti va ongsizlik
4. Diqqat va sezgi
5. Idrok va xayol
6. Xotira
7. Tafakkur
8. Intellekt va kreativlik
9. Shaxs
10. Faoliyat va motivatsiya
11. Muloqot psixologiyasi
12. Shaxsning hissiy va irodaviy sohasi
13. Temperament
14. Xarakter
15. Qobiliyat va iqtidor
16. Yosh va pedagogik psixologiya fanining tadqiqot sohasi va muammolari. Psixik rivojlanish va uni davrlashtirish muammosi.
17. Ontogenezning ilk bosqichlarida insonning psixik rivojlanishiga xos xususiyatlar.
18. Maktabgacha yosh davrida psixik rivojlanish xususiyatlari
19. Kichik maktab yoshi davrida psixik rivojlanish xususiyatlar
20. O'smirlik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari
21. Ilk o'spirinlik va yoshlik davrida psixik rivojlanish xususiyatlari
22. Yetuklik va keksalik davrining psixologik xususiyatlari
23. Gerontopsixologiya
24. Ta'lim va tarbiya psixologiya.
25. Oila psixologiyasi
26. Shaxs ijtimoiylashuvi va ijtimoiy hulq-atvor.
27. Kichik guruhlar psixologiyasi.
28. Katta guruhlar psixologiyasi.
29. Boshqaruvning pedagogik-psixologik xususiyatlari.
30. Pedagogik qobiliyatlar.

IV.Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'limning mavzulari:

1. Psixologiya fanining maqsad va vazifalari
2. Ong haqida tushuncha va uning xossalari
3. Hozirgi zamon psixologiyasining tadqiqot metodlari
4. Psixikaning filogenetik taraqqiyoti
5. Faoliyatning o'zlashtirilishi va malakalarni yegallash
6. Xorij psixologiyasida motiv va motivatsiya muammosi

Сканировано с CamS

	7. Muloqot haqida tushuncha 8. Pedagogik faoliyatda muloqot 9. Individ, shaxs, individuallik tushunchalari 10. Shaxsning malaka va odatlari 11. Chet el psixologiyasida shaxs nazariyalari 12. Diqqat haqida tushuncha va uning nerv-fiziologik asoslari 13. Diqqat turlari va uning xususiyatlari 14. Sezgilar haqida umumiy tushuncha va uning nerv-fiziologik asoslari 15. Sezgi turlari va uning qonuniyatlari 16. Idrok haqida tushuncha va uning xususiyatlari 17. Xotira haqida tushuncha va uning nerv-fiziologik asosi 18. Xotira turlari va uning jarayonlari 19. Xayol haqida tushuncha 20. Xayol jarayonlari va xayol turlari 21. Tafakkur borasidagi psixologik nazariyalar 22. Tafakkur operatsiyalari 23. Intellekt va kreativlik nazariyalari 24. Temperament va uning nazariyalari 25. Shaxsni o'rganish metodlari 26. Emotsional holatlar 27. Xarakter haqida tushuncha 28. Oila psixologiyasi 29. Yetuklik va keksalik davrining psixologik xususiyatlari 30. Shaxs ijtimoiylashuvi va ijtimoiy hulq-atvor. 31. Boshqaruvning pedagogik-psixologik xususiyatlari. 32. Kichik guruhlar psixologiyasi. 33. Xulq-atvorning psixofiziologik asosi 34. Shaxsning hissiy va irodaviy sohasi
3.	V. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) - Psixologiyaning tabiiy va ijtimoiy fan sifatida talqin qilinishi, psixologiyaning sohalari,psixika tirik mavjudotning obyektiv borliqni aks ettirish shakli ekanligi, psixika va ong munosabati, sharq mutafakkirlarining psixologik qarashlari, shaxsning hissiy-irodaviy sohasi, irodaviy harakatlar va uni boshqari, shaxs shakllanishiga ta'sir yetuvchi omillar; muloqotning inson filogenetik va ontogenetik rivojlanishidagi ahamiyati, qobiliyat va layoqatning sifat va miqdor xarakteristikasi, qobiliyatlar tuzilishi, turlari, talantning paydo bo'lishi va tuzilishi, qobiliyat borasidagi nazariyalar **to'g'risida bilimga ega bo'lishi; (bilim)** - Talaba psixologiya fanining tarixi, psixika va ong, psixologik metodlar, individ, irsiyat va muhit, shaxs, muloqot, faoliyat, bilish jarayonlari, shaxsning hissiy-irodaviy sohasi, shaxsning individual xususiyatlari yuzasidan tushuncha, tasavvurga yega bo'lish bilan birga, psixik rivojlanishga ta'lim-tarbiya jarayonlarining ta'siri yuzasidan olingan bilimlarni amaliy faoliyatga tadbiq etishni **bilishi, ko'nikma hosil qilishi; (ko'nikma)** - Shaxs (o'quvchi)ning psixologik xususiyatlarini o'rganuvchi metod va

	texnologiyalar, bilish jarayonlari va individual xususiyatlarning diagnostikasi va korreksiyasi, pedagogik jarayoni boshqarish, o'quv eksperimentlar o'tkazish, shaxs (o'quvchi) psixikasining o'ziga hos xususiyatlarini kuzatish, o'quv jarayonida turli anketa va boshqa usullarni qo'llay olish, psixologik ma'rifiy ishlarni tashkil etish, **malakalariga ega bo'lishi lozim; (malaka)**
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** 1. ma'ruzalar; 2. interfaol keys-stadilar; 3. seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); 4. guruhlarda ishlash; 5. taqdimotlarni qilish; 6. individual loyihalar; jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha berilgan nazorat shaklini topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar:** 1. Иванов И., Зуфарова М. "Умумий психология" Дарслик. Ўз.ФМЖ., 2008 2. A.K.Shamshetova, R.N.Meliboyeva, X.E.Usmanova, I.O.Xaydarov. Umumiy psixologiya. O`quv qo`llanma. – T.: "Barkamol fayz media", 2018. – 272 b. 3. Baratov.SH. L.Y.Olimov. O.R.Avezov. Psixologiya nazariyasi va tarixi. Darslik: T. "Fan va texnologiya" 2019. 4. Xalilov.S.A. Umumiy psixologiya. Darslik. – T.: "Bookmany Print", 2022. – 272 b. 5. В.М. Каримова Психология Ўқув қўлланма:- Т.: "Фан ва технология" 2000. 6. В.М. Каримова Ижтимоий психология ва ижтимоий амалиёт. Ўқув қўлланма:– Т.: "Фан ва технология" 2000. 7. Хайдаров Ф.И., Халилова Н. "Умумий психология". Дарслик Т.: "Фан ва технологиялар" марказининг босмахонаси : 2009. 8. N.Ismoilova, D.Abdullayeva. Ijtimoiy psixologiya. O'quv qo'llanma:– T.: "O`zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti" 2013. 9. Nishonova. Z. Kamilova N. Abdullayeva D. Xolnazarova M. Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya- Darslik T:. "O`zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti" 2018. 10. G`oziev E. Ontogenez psixologiyasi. O`quv qo`llanma. – T.: "NIF MSH" 2020 **Qo'shimcha adabiyotlar:** 1. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak

Сканировано с Cam

	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti nutqi. // Xalq so'zi gazetasi, 2017.16 yanvar, №11 2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston", 2017. 3. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF49-47 sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun xujjatlari to'plami, 2017 yil, 7 fevral. 4. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi – inson manfaatlarini ta'minlash taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston", 2017. 5. Klimov YE.A. «Obshaya psixologiya». – Cpb., Piter, 2001 6. David G.Mers. " Psychology" Michigan USA: Worth Publishers.: 2011. 7. Maxsudova M.A. Muloqot psixologiyasi. T., 2006 8. Nemov R.S. Psixologiya. M.: Vlados, 2003. 1-2-t. 9. Fridman L.M. Psixologiya vospitaniya. Kniga dlya tex, kto lyubit detey. - M.: TTS «Sfera»,1999. 10. Radugina A.A. Pedagogika i psixologiya. - M., 2007. 11. Rubinshteyn S.L. Osnovi obshey psixologii. - Spb: Piter, 2007.. **Axborot manbaalari** 1. www. pedagog.uz 2. www.edu.uz 3. www.ziyonet. Uz
7.	**Navoiy davlat pedagogika instituti tomonidan ishlab chiqilgan va institut Kengashining 2024-yil "6" sentyabr dagi qarori bilan tasdiqlangan**
8.	**Fan/modul uchun mas`ullar va dastur mualliflari:** D.X.Umurzoqov - "Pedagogika va psixologiya" kafedrasi PhD. v.b. dotsenti
9.	**Taqrizchilar:** D.X.Safarov – Navoiy viloyati XTXQTMO hududiy markazi "Pedagogika va psixologiya, ta`lim texnologiyalari" kafedrasi mudiri, psixologiya fanlari bo`yicha falasafa doktori (PHD) B.S.Shukurov - Navoiy davlat pedagogika instituti "Umumiy psixologiya" kafedrasi Psixologiya fanlari bo`yicha falsafa doktori (PhD)

Kafedra mudiri ______ **D.X. Umurzoqov**

№ PP-1/ken

Сканировано с CamS